

108363 - Geschil over weigering toelating leerling met syndroom van Down. De school heeft onvoldoende onderzoek gedaan naar de ondersteuningsbehoefte van de leerling.

ADVIES

in het geding tussen:

[Verzoekster], wonende te [woonplaats], verzoekster,
gemachtigde: de heer mr. I.P.M. Boelens

en

[Verweerder], gevestigd te [vestigingsplaats], het bevoegd gezag van [de school] te [vestigingsplaats], verweerder
gemachtigde: mevrouw mr. M.W.A. Scholtes

1. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Op 2 augustus 2018 heeft verzoekster aan de Commissie een geschil voorgelegd over de beslissing van 6 juli 2018 om [leerling] niet toe te laten tot basisschool [de school] (hierna: de school).

Verweerder heeft op 17 september 2018 een verweerschrift ingediend.

De mondelinge behandeling van het geschil vond plaats op 27 september 2018 te Utrecht.

Verzoekster was ter zitting aanwezig, daartoe bijgestaan door haar gemachtigde.

Namens verweerder waren aanwezig ter zitting [directie] en [directie1], tezamen de directie van de school, daartoe bijgestaan door de gemachtigde.

De Commissie heeft het Samenwerkingsverband [SWV] uitgenodigd om als informant bij de zitting aanwezig te zijn. Het samenwerkingsverband was met kennisgeving aan de Commissie niet ter zitting aanwezig.

Het oordeel van de Commissie is reeds bij brieven van 10 oktober 2018 aan partijen meegedeeld.

2. DE FEITEN

1. Verzoekster is de moeder van [leerling]. [Leerling] is geboren op [datum] 2010.
2. [Leerling] is bekend met het syndroom van Down. Zij is sinds 2016 leerling van basisschool [school1]. Het schooljaar 2017-2018 zat zij daar in groep 2.
3. Basisschool [school1] heeft bij het samenwerkingsverband een toelaatbaarheids-verklaring (tlv) voor het speciaal onderwijs voor [leerling] aangevraagd.

4. Verzoekster heeft in april 2018 contact opgenomen met [de school] over aanmelding van [leerling] bij de school. Verzoekster en de directie van de school hebben daar op 24 april 2018 een gesprek gehad.
5. De school heeft op 5 juni 2018 [leerling] geobserveerd toen zij op [school1] deelnam aan een gymles. Aansluitend heeft een gesprek plaatsgevonden tussen de school, verzoekster en de directie van [school1].
6. Op 12 juni 2018 vond op de school een gesprek plaats. Daarbij waren aanwezig (een van) de directeur(en) en de intern begeleider van de school, verzoekster en een haar vertrouwd persoon, [medewerkster] van de Nederlandse Stichting voor het Gehandicapte Kind. Partijen zijn verdeeld over de inhoud van dit gesprek.
7. Het samenwerkingsverband heeft de school meegedeeld dat wanneer [leerling] wordt toegelaten tot de school niet op voorhand (ook) een tlv kan worden verstrekt.
8. Bij e-mail van 6 juli 2018 heeft de school aan verzoekster meegedeeld [leerling] niet toe te laten tot de school omdat zij geen mogelijkheden ziet om in de ondersteuningsbehoefte van [leerling] te voorzien. Tegen deze beslissing heeft verzoekster op 6 augustus 2018 bezwaar gemaakt bij verweerder.
9. Het samenwerkingsverband heeft eind juli/begin augustus 2018 een toelaatbaarheidsverklaring voor het speciaal onderwijs voor [leerling] afgegeven. Verzoekster heeft tegen dit besluit een bezwaar ingediend bij het samenwerkingsverband.

3. STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Standpunt verzoekster

In het gesprek op 12 juni 2018 heeft de school aangegeven dat [leerling] welkom zou zijn, waarbij de school als voorwaarde stelde dat er een tlv voor speciaal onderwijs voor [leerling] zou worden aangevraagd. Die voorwaarde zou worden vastgelegd in een schriftelijke overeenkomst. Het staat de school niet vrij om op de in dit gesprek gedane toezegging dat [leerling] welkom was, in tweede instantie bij beslissing van 6 juli 2018 ongemotiveerd terug te komen. Aan de beslissing tot toelating mogen geen voorwaarden worden verbonden. Daarmee maakt de school een verboden onderscheid. De door de school gestelde voorwaarden worden immers niet gesteld aan kinderen zonder beperking. Verzoekster heeft de door de school opgestelde overeenkomst niet willen ondertekenen omdat zij daarmee geen recht meer zou hebben op het indienen van bezwaar en beroep bij een mogelijke verwijdering van haar dochter wanneer de school later alsnog tot verwijdering van [leerling] zou overgaan.

Op het moment dat de school op 12 juni 2018 de eerste beslissing over toelating van [leerling] nam, was er voldoende informatie over de ondersteuningsbehoefte van [leerling] voorhanden. Ook was de school toen bekend dat er een tlv was aangevraagd.

Standpunt verweerder

Tijdens het eerste gesprek, op 24 april 2018, heeft verzoekster alleen gedeeld met de directie van de school dat [leerling] slechts gedurende de kleuterperiode op [school1] zou kunnen blijven.

Daarom was verzoekster op zoek naar een nieuwe school. Er was verzoekster weinig bekend over de ondersteuningsbehoefte van [leerling]. Daarom besloot de school met toestemming van verzoekster tot een observatie van [leerling] op [school1]. Omdat de begeleider van [leerling] op de dag van de observatie niet aanwezig was, heeft alleen een observatie tijdens de gymles kunnen plaatsvinden. In het aansluitende gesprek werd duidelijk dat [school1] een tlv voor speciaal onderwijs voor [leerling] had aangevraagd en verzoekster daartegen bezwaar zou gaan maken. Voorts bleek dat [leerling] dat schooljaar veel ziek was geweest waardoor er geen duidelijk beeld was van haar ondersteuningsbehoefte. In het gesprek op 12 juni 2018 heeft verzoekster gevraagd om de plaatsing van [leerling] als een project, een pilot, te zien. Verzoekster gaf aan de aarzelingen van de school te begrijpen. Omdat de school [leerling] in beginsel wel een kans wilde bieden, is besloten om te bekijken of onder voorwaarden tot plaatsing van [leerling] kon worden overgegaan. Deze voorwaarden zouden worden vastgelegd in een overeenkomst. Een van de voorwaarden, een tlv speciaal onderwijs als vangnet, bleek na overleg met het samenwerkingsverband niet mogelijk. Op grond daarvan heeft de school besloten dat zij de intentie om [leerling] in beginsel te willen plaatsen, niet kon waarmaken. Daarom is niet tot toelating van [leerling] overgegaan.

Verweerder realiseert zich dat op dat moment de school nader onderzoek had moeten doen naar de ondersteuningsbehoefte van [leerling] en naar de ondersteuningsmogelijkheden van de school. De school had moeten aangeven dat er onvoldoende zicht was op de ondersteuningsbehoefte van [leerling] voordat de school een beslissing kon nemen. De school wil echter alsnog dit onderzoek verrichten en onderzoeken of zij in staat is in de ondersteuningsbehoefte van [leerling] te voorzien. Verweerder heeft verzoekster dit aanbod na de zomervakantie alsnog gedaan.

Omdat [leerling] de leeftijd van 8 jaar heeft bereikt en alleen groep 1 en 2 heeft gevolgd en het schooljaar 2017-2018 wegens ziekte weinig op school was geweest, is er onvoldoende actueel zicht op de vraag of er bij [leerling] sprake is van enige mate van lerend vermogen, zelfredzaamheid en het opbouwen van een mate van zelfstandigheid. Er is een gebrek aan informatie over cognitieve meting, onderwijsbehoeften, zorgbehoeften en logopedische gegevens. Een beslissing over toelating is niet eerder mogelijk dan nadat de ondersteuningsbehoefte van [leerling] volledig in kaart is gebracht.

Op basis van de voorhanden zijnde informatie is het de vraag of de school in de ondersteuningsbehoefte van [leerling] kan voorzien. Uit overleg met het samenwerkingsverband is gebleken dat het samenwerkingsverband geen aanvullende ondersteuning kan bieden anders dan het reeds aan [school1] kan doen. [Leerling] is gebaat bij kleine klassen. Op dit moment is groep 3 nog een kleine klas maar dit gaat mogelijk dit schooljaar nog, maar anders met ingang van volgend schooljaar veranderen en zou [leerling] in een combinatiegroep van ongeveer 25 leerlingen terechtkomen. Daarbij is het zeer de vraag of de school dan naast de drie instructieniveaus in de groep nog een vierde differentiatieniveau voor [leerling] kan ontwikkelen.

4. OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE

Bevoegdheid en ontvankelijkheid bij toelating

De Commissie is op grond van artikel 43 lid 2 van de Wet op het primair onderwijs (WPO) bevoegd kennis te nemen van geschillen tussen ouders en het bevoegd gezag van een school die ontstaan bij de toepassing van onder meer artikel 40 lid 3, 4 en 5 WPO betreffende de (weigering) toelating van een leerling met een extra ondersteuningsbehoefte. Het verzoek heeft hierop betrekking. Nu verder het verzoek tijdig is ingediend is de Commissie bevoegd en is het verzoek ontvankelijk.

Partijen zijn verdeeld over de vraag of op 12 juni 2018 een toelatingsbeslissing met voorwaarden is genomen. Die vraag kan in het midden blijven. Als verzoekster het oneens was met de beslissing van 12 juni 2018, dan had zij daar eerder een verzoek over kunnen indienen bij de Commissie. Tussen partijen is niet in geding dat verweerder op 6 juli 2018 het verzoek om toelating van [leerling] heeft afgewezen, zodat dit voor de Commissie vaststaat.

De beoordeling van het verzoek om toelating

Op grond van artikel 40 lid 3 WPO dient het bevoegd gezag te beoordelen of de aanmelding een leerling betreft die extra ondersteuning behoeft. Bij een dergelijke aanmelding, dient het bevoegd gezag op grond van artikel 2 Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte (WGBH/CZ) te onderzoeken of de extra ondersteuning in de vorm van doeltreffende aanpassingen zelf kan worden geboden, al dan niet met financiering of arrangementen vanuit het samenwerkingsverband. De verplichting tot het verrichten van doeltreffende aanpassingen geldt niet wanneer de aanpassingen een onevenredige belasting vormen (*Kamerstukken II 2011/12, 33 106, nr. 3, p. 17*).

Het onderzoek dat verweerder heeft verricht, bood hem onvoldoende inzicht in de ondersteuningsbehoefte van [leerling]. Verweerder had derhalve, zoals hij ook ter zitting heeft verklaard, nader onderzoek moeten doen. Hierbij had verweerder ook verzoekster om aanvullende relevante informatie kunnen vragen. Er is informatie beschikbaar over de redenen waarom [school1] een tlv speciaal onderwijs voor [leerling] had aangevraagd, maar deze is niet aan verweerder ter beschikking gesteld. Pas op basis van een nader in kaart gebrachte ondersteuningsbehoefte van [leerling] kan verweerder beoordelen of de school in de ondersteuningsbehoefte van [leerling] kan voorzien. Verweerder heeft dit niet gedaan en daarmee onvoldoende uitvoering gegeven aan zijn onderzoeksplicht.

Andere passende school bij weigering toelating: zorgplicht

In artikel 40 lid 4 WPO is bepaald dat het bevoegd gezag van een school niet eerder een besluit tot weigering toelating neemt, dan nadat het bevoegd gezag er, na overleg met de ouders en met inachtneming van de ondersteuningsbehoefte van de leerling en de schoolondersteuningsprofielen van de betrokken scholen, voor heeft zorg gedragen dat een andere school bereid is de leerling toe te laten. Verweerder heeft niet aan deze verplichting voldaan. Niet gebleken is dat verweerder ervoor heeft zorggedragen dat een andere school bereid is [leerling]

toe te laten. [Leerling] staat weliswaar ingeschreven bij [school1], maar dit ontslaat verweerder niet van zijn zorgplicht die na de aanmelding van [leerling] op hem is komen te rusten.

Nu verweerder onvoldoende invulling heeft gegeven aan zijn zorgplicht en geen andere school bereid heeft gevonden [leerling] aan te nemen, zal de Commissie het verzoek gegrond verklaren.

Overweging ten overvloede

De Commissie licht ten overvloede toe dat aan plaatsing van een leerling op een reguliere basisschool niet als voorwaarde kan worden gesteld dat een tlv als vangnet aanwezig is. Dat verdraagt zich niet met de uitgangspunten van passend onderwijs. Het bevoegd gezag dient te beoordelen of de leerling om wiens inschrijving is verzocht tot de school kan worden toegelaten en of hij, al dan niet met behulp van een arrangement vanuit het samenwerkingsverband, kan voorzien in de ondersteuningsbehoefte van de leerling. Mocht de uitkomst van dit onderzoek zijn dat het bevoegd gezag meent dat de leerling is aangewezen op speciaal onderwijs dan is dat het moment om een tlv aan te vragen. Dit betekent overigens niet dat indien een tlv is toegekend, de leerling uitsluitend kan worden aangemeld bij het speciaal onderwijs.

5. OORDEEL

Op grond van bovenstaande overwegingen oordeelt de Commissie het verzoek gegrond.

6. AANBEVELINGEN

De Commissie adviseert verweerder onderzoek te doen naar de ondersteuningsbehoefte van [leerling]. Voorts adviseert de Commissie verzoekster om alle relevante informatie over de ondersteuningsbehoefte van [leerling] ten behoeve van de aanmelding aan verweerder ter beschikking te stellen.

Aldus gedaan te Utrecht op 5 november 2018 door mr. J.P.L.C. Dijkgraaf, voorzitter, P. Kuiper en drs. M.H.W.C. Voeten, leden, in aanwezigheid van mr. O.A.B. Luiken, secretaris.

mr. J.P.L.C. Dijkgraaf
voorzitter

mr. O.A.B. Luiken
secretaris

Het oordeel van de Commissie is reeds bij brieven van 10 oktober 2018 aan partijen meegedeeld.